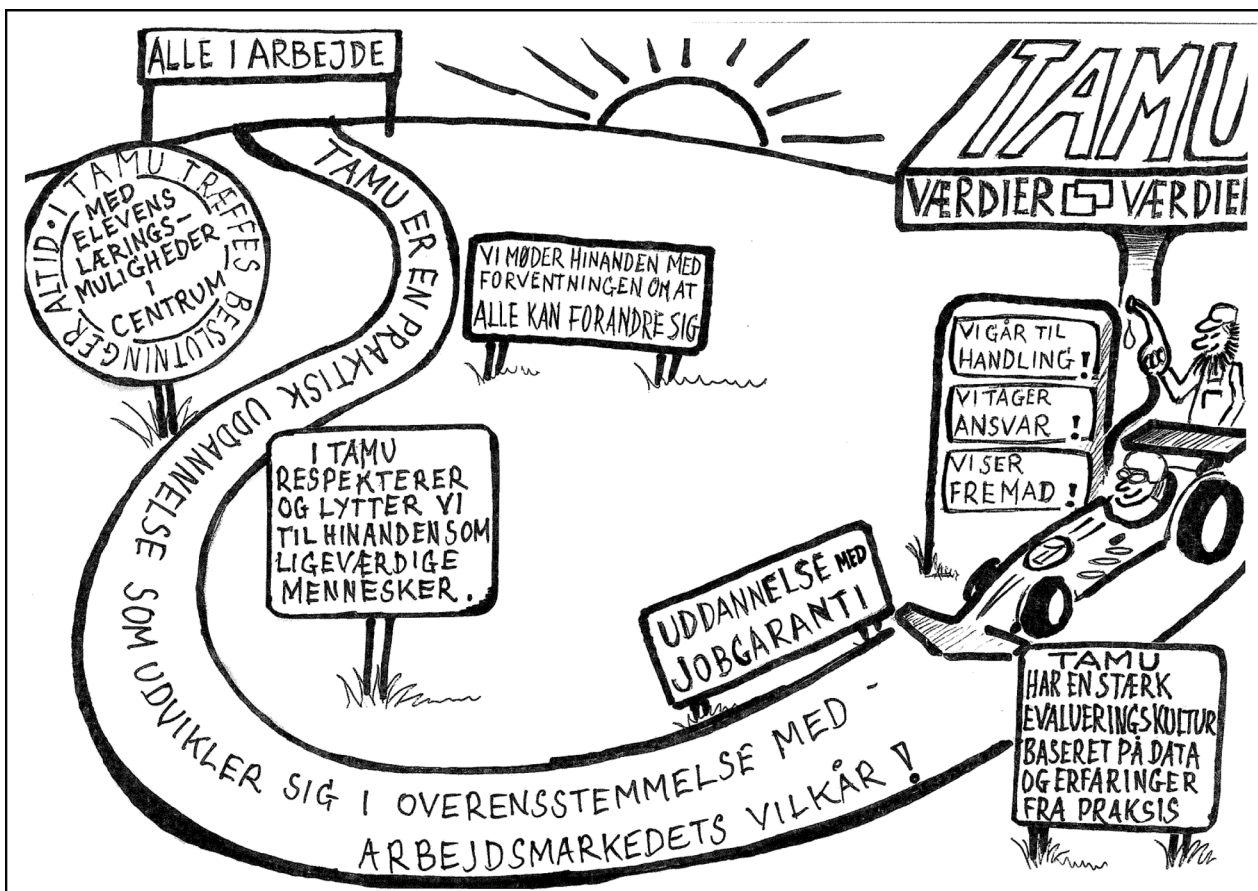

UDDANNELSE
MED JOBGARANT

TAMU 4.0 - Alle i arbejde

Strategi fra 2017-2021

Det vi vil vi med TAMU

Vision

Alle i arbejde

TAMU laver uddannelse for at skabe et samfund, hvor sociale og personlige udfordringer ikke behøver at begrænse folks muligheder for at opnå arbejde. Derfor vil vi have "alle i arbejde".

Mission

Uddannelse med jobgaranti

TAMU udbyder arbejdsmarkedsuddannelser baseret på reelle produktions- og serviceydelser. Målgruppen er unge mellem 18 og 30 år, der på grund af personlige og sociale udfordringer ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet. Hvis de unge gennemfører TAMU, skal de også være garanteret et job.

TAMU's Pejlemærker

- TAMU er en praktisk uddannelse, som udvikler sig i overensstemmelse med arbejdsmarkedets vilkår.
- I TAMU møder vi hinanden med forventningen om, at alle kan forandre sig.
- I TAMU respekterer og lytter vi til hinanden som ligeværdige mennesker.
- I TAMU træffes beslutninger altid med elevens læringsmuligheder i centrum.
- TAMU har en stærk evalueringskultur baseret på data og erfaringer fra praksis.

Sådan arbejder vi i TAMU

Vi går til handling, Vi tager ansvar, Vi ser fremad.

TAMU's hverdag hviler på, at alle går til handling, tager ansvar og ser fremad. Det er handlingerne, der gør os til dem vi er. Det er os selv, der har ansvar for de valgte handlinger. Det er altid muligt for os at handle anderledes i morgen, end vi gør i dag. Det er drivkraften i TAMU.

Uddannelse til fremtidens arbejdsmarked

TAMU er en arbejdsmarkedsuddannelse baseret på reelle produktions- og serviceydelser. Et uddannelses tilbud der har skabt og fortsat skaber gode resultater for voksne unge, der er opgivet af systemet. TAMU forbereder målgruppen til job inden for en lang række af traditionelle specialarbejderområder, som ellers ikke besættes, som f.eks. transport, rengøring, kantine, industri og lagerarbejde. På den måde bidrager TAMU til at løse et beskæftigelsesparadoks, som består i at en stor del af hver ungdomsårgang er på permanent offentlig forsørgelse på trods af, at der inden for flere brancher er behov for ufaglært arbejdskraft.

Med en ny forberedende grunduddannelse (FGU) vil der ske en forandring af det uddannelsespolitiske landskab, som vi hidtil har kendt. TAMU vil, som selvejende statslig institution sikre et optimalt samarbejde om de nye tiltag. Det er hensigten, at der på landsplan opsamles de 5.000 til 10.000 voksne unge, der grundet sociale udfordringer ikke kan eller vil lykkes i FGU'en.

TAMU skal, også fremadrettet, være det landsdækkende tilbud, der sikrer voksenuddannelse og job til fremtidens arbejdsmarked for unge, som ikke lykkes i andre tilbud. Uddannelserne skal således rettes mod voksne unge, der grundet kriminalitet, misbrug, massiv gæld eller andre sociale udfordringer ikke er lykkedes med at gennemføre andre tilbud, der har kunnet forberede dem til arbejdsmarkedet. Denne målgruppe skal på trods af deres ufaglærte status, sikres målrettede og tidssvarende kompetencer, der gør dem til attraktive ikke-faglærte på tværs af konjunkturændringer.

Fremtidens ikke-faglærte er kendetegnet ved stærke faglige kompetencer inden for deres brancheområde. De har samtidigt et højt service- og kommunikationsniveau, der gør dem i stand til at samarbejde på tværs af faggrænser på et omskifteligt arbejdsmarked. De unge, som ikke mestrer disse kompetenceområder, vil have stadigt vanskeligere ved at vinde fodfæste på arbejdsmarkedet.

En naturlig udvikling

TAMU har, som jobforberedende voksenuddannelse siden 1974, været det sidste tilbud til en særlig gruppe af tilpasningsvanskelige unge, der ikke har nogen eller meget ringe tilknytning til arbejdsmarkedet. TAMU nyder i dag stor anerkendelse som et stærkt tilbud til den gruppe unge, der har specifikke udfordringer og som står uden tilknytning til arbejdsmarkedet. Det skyldes ikke mindst den konsekvenspædagogiske understøttelse af eleverne, der betyder, at de både fagligt og socialt trænes i at overveje sociale og faglige konsekvenser af deres handlinger. Et arbejde, der siden 2015 har været kvalitetssikret yderligere gennem formaliseret opfølgning på læringsmål og selvevalueringer på elevernes sociale handlingskompetence.

I 2016 kom 92 pct. af TAMU's elever efter endt uddannelse godt videre. Fordelt på 78 pct. i arbejde og 14 pct. i erhvervsfaglig uddannelse. TAMU er løbende blevet evalueret gennem de sidste årtier af bl.a. Rambøll Management. Senest i 2016, hvor Rambøll gennemførte en valid, robust og troværdig undersøgelse af både TAMU's målgruppe og effekter. Ifølge undersøgelsen har en sammenlignelig kontrolgruppe, der ikke har gennemført TAMU, over tid 30 pct. lavere beskæftigelsesgrad. Når Rambøll ser på TAMU-eleverne to år efter deres uddannelse, er 80% af dem fortsat i arbejde eller gået i gang med et lærlingeforløb. Gennem det daglige arbejde med data har TAMU et klart billede af, hvad der virker for målgruppen.

Med brancherettede arbejdsmarkedsuddannelser baseret på reelle produktions- og serviceydelse har TAMU fra 2017 kunnet tilbyde jobgaranti til elever, der gennemfører hele uddannelsen. Hvis TAMU fremover skal være tilgængelig for alle, og hvis uddannelsesudbuddet skal matche efterspurgte kompetencer, er det imidlertid nødvendigt at forny både rammer og indhold for det samlede tilbud.

Hvad er fremtidens mål?

Uddannelsen af fremtidens specialarbejdere skal sikres gennem fem målsætninger:

1. Nye uddannelser

TAMU's samlede udbud af uddannelser skal udvikles, så de altid svarer til efterspørgslen på kompetencer inden for brancheområder, hvor der i forvejen efterspørges specialarbejdere. Det skal gøres ved at oprette nye brancheuddannelser samt ombygge eksisterende uddannelser. Uddannelsesbeskrivelserne skal udvikles i overensstemmelse med eksisterende AMU-kompetencepakker.

Baggrund for nye uddannelser

TAMU's uddannelser spænder i dag over ni uddannelser inden for træindustri, køkken, rengøring, bygningservice, jordbrug, lager og transport, metalindustri, tekstil og gartneri. Selvom TAMU i dag kan tilbyde jobgaranti, er det netop en garanti som forpligter. Nogle af de eksisterende uddannelser er i dag rettet mod brancher, hvor der kun i ringe grad efterspørges specialarbejdere eller lignende. Det gælder især uddannelser inden for træindustri, gartneri og i nogen grad tekstil. For at sikre eleverne endnu større mulighed for varig beskæftigelse bør TAMU fremover satse på uddannelser inden for de brancheområder, hvor der i højere grad er brug for arbejdskraft.

Det vil betyde, at TAMU med udgangspunkt i eksisterende muligheder bør forny udbuddet af uddannelser samt ombygge eksisterende uddannelser til at indeholde elementer fra især industriproduktion (f.eks. plastindustri), salg, indkøb og markedsføring (f.eks. ekspedition og kundeservice), nærings- og nydelsesmiddel (f.eks. forarbejdning og tilberedning af fødevarer), omsorg og sundhed, turisme og beklædning og design. Tekstiluddannelsen bør også med henblik på efterspørgslen i Sønderjylland omlægges til en tekstil og beklædningsuddannelse, samtidig med at flere afdelinger skal kunne udbyde uddannelse inden for lager og transport. TAMU skal som et sammenhængende system med flere afdelinger udnytte kapaciteten til gennem praksis at udbyde uddannelser, der går på tværs af afdelingerne, sådan at eleverne i højere grad målretter deres certificering i forhold til arbejdsmarkedets efterspørgsel på kompetencer.

2. Styrket kompetenceudvikling

TAMU's medarbejdere skal garanteres kompetenceudvikling, der gør dem i stand til løbende at udvikle og kvalitetssikre uddannelserne, så de lever op til efterspørgslen på arbejdsmarkedet.

Baggrund for styrket kompetenceudvikling

TAMU har siden 2015 arbejdet målrettet for at gøre medarbejdere aktive i kvalitetssikringen af uddannelsestilbuddet. Gennem faglærercirkler, der er åbne for ekstern deltagelse, arbejder lærere med at identificere læringsmuligheder, udvikle undervisningsmateriale og styrke uddannelsessamarbejdet på tværs af afdelingerne. Hvis dette arbejde skal indløse en målsætning om at kunne udbyde nye og efterspurgte uddannelsestilbud er det afgørende, at der tilføres ressourcer til praktikophold og udveksling med fagfolk, arbejdsgivere og uddannelsesplanlæggere indenfor afgørende brancheområder.

3. Skærpede optagelseskriterier

Optagelseskriterierne skal yderligere skærpes gennem præcise retningslinjer, der sikrer, at det kun er de belastede og socialt udfordrede unge, som grundet kriminalitet, misbrug, massiv gæld eller øvrige sociale tilpasningsvanskeligheder har opbrugt mulighederne i andre systemer, som optages. For at sikre, at visitationen rammer den rigtige målgruppe, skal den gennemsnitlige TAMU-elev være fra den gruppe, som efter flere forsøg ikke har kunne gennemføre FGU. I fremtiden er det målsætningen, at andelen af unge op til 25 år uden tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked er halveret. Ud af de tilbageværende 25.000 vil TAMU's målgruppe fremover formentlig udgøre mellem 5.000 til 10.000 voksne unge på landsplan. Effekten af FGU'en vil betyde, at en større andel af TAMU's elever vil være fyldt 25 år ved opstart.

Baggrund for skærpede optagelseskriterier

TAMU's elever er i dag 22 år i gennemsnit. Målgruppen karakteriseres herudover ved tidligere sigtelser (62 pct), misbrug (69 pct) og ikke mindst ved, at de uden succes har forsøgt sig i flere andre tilbud som erhvervsskoler, produktionsskoler og kommunale projekter. TAMU bør tage konsekvensen af at være det sidste tilbud ved at skærpe kravene til, hvem der kan optages. Dette skal ske gennem præcise retningslinjer, der med klare kriterier for optagelse, skal cementere TAMU som et uddannelsestilbud for voksne unge, der allerede har prøvet sig selv af andre steder og allerede har afprøvet FGU. Det er med andre ord den gruppe af de unge, som ikke vil lykkes i FGU.

4. Flere afdelinger

TAMU skal som landsdækkende system gøres let tilgængeligt, også for unge, der i dag må bevæge sig langt for at profitere af TAMU's tilbud. For i større grad at kunne medvirke til et landsdækkende løft af målgruppen, bør der oprettes tre nye afdelinger i henholdsvis Sønderjylland, Vestsjælland og Midt-Vestjylland. Det vil svare til en taxameterforøgelse fra 540 årselever til 1040 årselever.

TAMU's uddannelseskapacitet bør generelt udvides efter 2020, så flere unge i målgruppen kan tilbydes arbejde gennem uddannelse. Jobgarantien fastholdes i takt med udvidelsen af kapaciteten.

Baggrund for flere afdelinger

TAMU's uddannelser er i dag fordelt på seks afdelinger i Storkøbenhavn, Vordingborg, Odense, Århus, Vitskøl og Aalborg. Det betyder at elever fra Sønderjylland, Vestsjælland, og Midt-Vestjylland skal bevæge sig langt for at benytte TAMU's tilbud. For at sikre en lettere tilgængelighed og for i højere grad at bringe TAMU til hele Danmark, bør TAMU i første omgang udvides med tre afdelinger i de områder, som lige nu har sværere ved at udnytte tilbuddet. Allerede nu er der i løbet af året venteliste for at påbegynde et TAMU-forløb, samtidig er der, grundet TAMU's taxameterstruktur, uudnyttet kapacitet i de eksisterende seks afdelinger. Denne uudnyttede kapacitet bør bringes i anvendelse overfor de mange unge, der kan optage pladserne i TAMU, således at der oprettes et udsvingsbånd, så mål- og rammestyringen af TAMU endelig skifter til en taxameterstyring med et udsvingsbånd.

TAMU vil foreslå, at den generelle kapacitet løftes med 25 til 30 pct. efter 2020. Det er vurderingen, at TAMU's målgruppe forsat har et så stort omfang, at det vil være yderst relevant, at TAMU bidrager med en ekstra indsats for at bringe endnu flere i arbejde gennem uddannelse. TAMU forudsætter, at jobgarantien fastholdes i takt med, at TAMU udbygges til at blive landsdækkende og senere i takt med den generelle kapacitetsudvidelse.

5. Flere kostskoleelever

TAMU's kostskoleelever skal i fremtiden fylde 60 procent af normeringen. TAMU's kostskolemiljøer sikrer, at elever kan udskifte belastede lokalmiljøer og starte på en frisk andre steder i landet. Det sikrer også, at elever via praktik i andre afdelinger bliver udfordret på tilegnelse af kompetencer. Alle elever skal i fremtiden stifte bekendtskab med TAMU's kostskolemiljø gennem deres uddannelse. Det landsdækkende system skal gennem kostskolemiljøer muliggøre variation i den faglige oplæring og konsekvent arbejde med elevernes sociale mobilitet.

Baggrund for flere kostskoleelever

TAMU har i dag en elevbelægning på kostskolen svarende til 50 pct. Kostskolemiljøet er afgørende for at udfordre elevernes mobilitet og for deres muligheder for at kunne udskifte belastende lokalmiljøer med målrettede uddannelsesmiljøer, der forpligter på aktiv deltagelse. Derfor bør kostskolepladserne i fremtiden udvides til 60 pct. af det samlede antal elever. Dette hænger også sammen med, at TAMU fremover skal kunne uddanne på tværs af centrene, sådan at de forskellige brancheuddannelser altid vil indebære kostskoleophold på andre centre i landet.

Sådan vurderes TAMU's fremtidige indsats

- TAMU skal fra senest 2020 have en kapacitet på 1040 årselever og ni afdelinger.
- Alle elever som gennemfører hele uddannelsen skal opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet op til et år efter TAMU.
- Alle elever som optages i TAMU skal i fremtiden have gjort forsøg på at gennemføre FGU.
- I fremtiden skal 60 pct. af TAMU's elever være mellem 25 og 30 år.
- Alle kommuner skal have en fast procedure for at henvise elever i målgruppen til TAMU.
- Kostskoleeleverne skal udgøre 60 pct. af TAMU's samlede elevnormering.